

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΟΙ ΦΩΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ

διαίτερα σήμερα βλέπουμε πολλούς νά ἔχουν μιά ὑπερβολική ἐμπιστοσύνη στήν ἀνθρώπινη λογική. Ἔτσι παίρνουν ἀέρα τά μυαλά πολλῶν ἀνθρώπων, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀνθεῖ τό σπόρ τῆς αἰθεροβασίας. Δέν εἶναι λίγοι αὐτοί πού «πετάνε στά σύννεφα». Ὁδυνηρή συνέπεια αὐτῶν τῶν αἰθεροβασιῶν εἶναι, ὅτι ὁ κόσμος γέμισε ἀπό *αὐτόκλητους σωτήρες*. Γέμισε ἀπό *δήθεν ἐπαναστάτες μέ αἰτία*. Καί, φυσικά, ὁ κόσμος ὑποφέρει ἀπό αὐτούς τούς *αὐτόκλητους σωτήρες* - ἐπαναστάτες.

Κάποιοι ἀπό αὐτούς τούς ἀναρχικούς ξυπνᾶνε εὐτυχῶς ἔστω καί ἀργά, καί παραδέχονται αὐτό, πού τόσο γλαφυρά διατύπωσε ὁ αὐτόχειρας τραγουδοποιός Νικόλας Ἄσιμος:

Ἡ ἐπανάσταση ἀποδείχτηκε ἓνα ὄνειρο / μιά ξοφλημένη κι εὐφυῆς δικαιολογία / διατηροῦμε τήν ἐσώτερη τήν βρώμα μας / μέ ἐπαναστατική φρασεολογία.

Ὁ τραγουδιστής, μιλώντας πολύ ὀρθόδοξα, λέει ὅτι, πρὶν ξεκινήσουμε καμαρωτοί-καμαρωτοί νά πᾶμε νά σώσουμε τόν κόσμο, πρέπει πρῶτα νά καθαρίσουμε τήν *ἐσώτερη βρώμα μας*. Μέ ἄλλα λόγια ἡ πρωταρχική ἐπαναστατική πράξη εἶναι ἡ ἐσωτερική κάθαρση.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος διατυπώνει αὐτόν τόν ἐπαναστατικό θούριο μέ πτό ξεκάθαρα λόγια: «*Πρῶτα πρέπει νά καθαριστοῦμε καί μετά νά ἐνδιαφερθοῦμε γιά τήν κάθαρση τῶν ἄλλων· πρῶτα νά γίνουμε ἐμεῖς σοφοί καί μετά νά κάνουμε σοφοῦς τούς ἄλλους· πρῶτα νά γίνουμε ἐμεῖς φῶς καί μετά νά φωτίσουμε τούς ἄλλους· πρῶτα*

ἐμεῖς νά πλησιάσουμε τόν Θεό καί μετά νά ὀδηγήσουμε τούς ἄλλους στόν Θεό· πρῶτα ἐμεῖς νά ἀγιασθοῦμε καί μετά νά βοηθήσουμε τούς ἄλλους νά ἀγιάσουν.»

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος τονίζει ὅτι αὐτή ἡ κάθαρση, αὐτός ὁ φωτισμός, δέν εἶναι μιά ἀνθρωποκεντρική αὐτόνομη τεχνική. Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι αὐτόφωτος. Εἶναι ἐτερόφωτος. Δέν σώζεται ἄλλοι, ἀξιοποιώντας κρυμμένες δῆθεν ἀπεριόριστες δυνατότητές του. Τόν σώζει ὁ Χριστός.

Ὁ ἄνθρωπος δέν θεραπεύεται ἄλλοι. Ἡ ὑπερβολική πίστη σέ ἐσωτερικές δυνάμεις δῆθεν αὐτοθεραπείας του εἶναι ἡ μεγαλύτερη τραγωδία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ βασιική ἀρρώστεια τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νά *ἔχει ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στόν δικό του μόνο λογισμό*. Δέν ὑπάρχει πτό ἀξιολύπητος ἄνθρωπος ἀπό τόν «*φρόνιμον παρ' ἐαυτῶ*», λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἀπό αὐτόν πού κάνει ὅτι τά ξέρει ὅλα. Καί κατά τόν Οὐρανοφάντορα ἐκ Καισαρείας Μέγα Βασίλειο, «*Ξερόλας*» *συνήθως "τό παίξει"* «*καθένας πού ἐμπιστεύεται μόνο τούς λογισμούς του καί ὄχι τά λόγια τοῦ Θεοῦ*» (P.G. 31, 1256).

Ἀληθινά σοφός, καί ἀληθινά «*λογικός*» εἶναι ὁ ἄνθρωπος, πού ξέρει τά πεπερασμένα ὅρια τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς. Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει πώς τήν ὑποτιμᾶ. Οὔτε τήν καταργεῖ, οὔτε τήν πετάνε στά σκουπίδια. Ἰσα-ἴσα πατάει πάνω σ' αὐτήν, τήν χρησιμοποιοῖ σάν ἐφαλτήριο, γιά νά κάνει ττό ἄλλα τῆς πίστεως. Τῆς πίστεως στόν Ἐνα Ἀληθινό Θεό. Μιάς πίστεως, ἡ ὁποία στηρίζεται, ὄχι σέ νεφελώδεις θεωρίες, ἀλλά στά ἱστορικά γεγονότα τῆς ἐν Χριστῶ Θεοφανείας.

Ἀρχιμ. Β.Λ

ΝΑ ΠΑΡΟΥΜΕ ΚΑΙΡΟ;

 χρόνος που προηγείται τῆς Θείας Λειτουργίας ἀποσκοπεῖ στήν ἐπιμελημένη πνευματική προετοιμασία τοῦ ἱερέως. «Ὅταν πρόκειται ὁ ἱερεὺς νὰ ἐπιτελέσει τὴ θεία μυσταγωγία, ὀφείλει προηγουμένως νὰ εἶναι συμφιλιωμένος μὲ ὅλους καὶ νὰ μὴν ἔχει καμμιὰ ἔχθρα μὲ κάποιον».

Ἡ καταλλαγή μὲ ὅλους, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀνεξικακία, εἶναι ἡ ἀπολύτως ἀπαραίτητη συνθήκη γιὰ τὸν ἱερέα, ὥστε νὰ κατατολμήσει τῆς φορικτῆς ἱερουργίας. Ἡ ἀγάπη εἶναι θυσία ἀνώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη θυσία. «Χωρὶς αὐτήν, οὔτε ἐκεῖνη (τὴ λατρεία) δέχεται». Τί νόημα θὰ εἶχε μιὰ λατρευτική (=ἀγαπητική) ἐκδήλωση πρὸς τὸν Θεό, χωρὶς ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον; Ὁ υπέρτατος σκοπὸς εἶναι ἡ ἐνότητα. «Νὰ εἶναι ὅλοι ἓνα» (Ἰω. 17, 21). «Γι' αὐτὸ ἐγίναν τὰ πάντα. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς ἐγίνε ἀνθρώπος καὶ ἔκανε τὰ πάντα, γιὰ νὰ μᾶς συνάξει (σε μιὰ ἐνότητα)» (Χρυσόστομος). Ἐπιπλέον ὁ ἱερεὺς ὀφείλει νὰ προσέχει τὴν καρδιά του, ὅσο περισσότερο μπορεῖ, ἀπὸ πονηροὺς λογισμοὺς, νὰ νηστεύει λίγο ἀποβραδὶς καὶ νὰ προσεύχεται κατὰ δόναμιν.

Ὁ Θεὸς χαρίζει ἀφθονο χρόνο στὸν κάθε ἀνθρώπο μὲ σκοπὸ τὴν πνευματικὴ πρόοδο. Τὸ ἴδιο καὶ στὸν ἱερέα, ὥστε νὰ εὐρίσκεται «καθαρὸς ὡς ἄγγελος» (ἁγ. Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς) στοὺς λογισμοὺς καὶ στὰ ἔργα του καὶ συμφιλιωμένος μὲ τὸν κάθε συνάνθρωπό του, προκειμένου νὰ τελήσει τὴ Θε. Λειτουργία. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴ δέουσα προετοιμασία, «τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος», ὅταν ἔλθει ἡ ὥρα τῆς Λειτουργίας, ὁ ἱερεὺς «παίρνει καιρό». Δὲν τολμᾷ νὰ λειτουργήσει, ἂν δὲν τοῦ δώσει ὁ Κύριος τὴν εὐκαιρία νὰ μετᾶσχει καὶ αὐτὸς στὸν «καιρὸ» τῆς Θε. Λειτουργίας, στὴν ἄχρονη πραγματικότητα τῆς ὄγδους ἡμέ-

ρας στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ζητάει θεία ἐνίσχυση γιὰ τὴ μεγάλη διακονία ποὺ ἔχει νὰ περαιώσει καὶ τὴν ἄδεια τοῦ Κυρίου νὰ τοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ παραστεῖ ἀκατακρίτως μπροστὰ στὸ φοβερὸ βῆμα του.

Τὴν ὥρα ἐκεῖνη ὁ ἱερεὺς δὲν ζητάει παρᾶταση τῆς ζωῆς του γιὰ κάτι δευτερεῦον. Ὁ χρόνος του εἶναι πολύτιμος, γιατί πρέπει νὰ φέρει εἰς πέρας τὴ Θε. Λειτουργία. Ζητάει νὰ «λάβει καιρό», μόνο γιὰ νὰ τελειώσει τὰ «φορικτὰ μυστήρια». Ἄν μείνει στὴ μέση ἡ Θε. Λειτουργία, ἐπειδὴ μπορεῖ νὰ τελειώσει ὁ χρόνος τοῦ ἱερέως ξαφνικά, οὔτε ἄγγελος δὲν μπορεῖ, δὲν ἔχει ἐξουσία νὰ τὴ συνεχίσει. Ὁ χρόνος δὲν εἶναι στὸ χέρι μας. Πόσα σπουδαῖα πράγματα χάνονται κάποτε, γιατί λείπουν λίγες στιγμὲς γιὰ τὴν ὀλοκλήρωσή τους!

Ἄρα ὁ χρόνος ἀποκτᾷ ἀξία ἀπὸ τὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελοῦμε μέσα σ' αὐτόν. Μιλάμε καὶ γιὰ χαμένο χρόνο κάποτε. Μποροῦμε συνεπῶς νὰ ποῦμε ὅτι ὁ χρόνος ἢ ἀξιοποιεῖται ἢ, ἀντιστρόφως, χαραμίζεται. Ἄν συμβαίνει τὸ δεύτερο, τίθεται τὸ ἐρώτημα: Μπορεῖ κανεὶς νὰ ζητάει καιρό, παρᾶταση τοῦ χρόνου τῆς ζωῆς του, ὅταν δὲν σκοπεύει νὰ τὸν ἀξιοποιήσει γιὰ κάτι σημαντικό; Γιὰ νὰ τὸν χαραμίσει ἀπλῶς σὲ ἀσήμαντα, ἀνούσια, ἄχρηστα ἢ καί, τὸ χειρότερο, σὲ ἐπιβλαβῆ πράγματα;

Καὶ τί πιὸ ἐπιζήμιο πρᾶγμα μποροῦμε νὰ κάνουμε στὸν χρόνο ποὺ μᾶς χαρίζει ὁ Θεός, ἀπ' τὸ νὰ ἁμαρτάνουμε; Γιατί νὰ μὴ ζοῦμε «ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν»; Πότε θὰ προλάβουμε νὰ πετύχουμε τὴν καταλλαγή πρὸς ὅλους, τὴν ἀγάπη μὲ τὸν ἀντίδικό μας, ὥστε νὰ παραστοῦμε «ἀκατακρίτως» ἐνώπιον «τοῦ φοβεροῦ βήματος» καὶ νὰ ποῦμε μὲ παρηρησία «τὸν δρόμον τετέλεκα»;

Πρὶν ζητήσουμε λοιπὸν ὅλοι μας στὴν ἀρχὴ τοῦ νέου ἔτους νὰ «πάρουμε καιρό», ἃς σκεφτοῦμε ἓναν πραγματικὰ καλὸ λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο ἀξίζει νὰ μᾶς τὸν παραχωρήσει ὁ Θεός.

Πρωτ. Δ. Μ.

ΑΔΕΙΑ ΒΑΡΚΑ

Στην καθημερινή μας ζωή, στην δουλειά, στην οικογένεια, στις συναναστροφές, συναντάμε «δύσκολους - ιδιότροπους» ανθρώπους. Τέτοιοι είναι εκείνοι που συννεχώς έχουν την τάση να ασκούν κριτική, και μάλιστα οξεία κριτική. Βέβαια, τὸ σίγουρο σὲ αὐτὴ τὴν ζωὴ εἶναι ὅτι, ὅλοι κάποια στιγμή θὰ ὑποστοῦμε τὴν κριτικὴ τῶν ἄλλων. Μὴν ξεχνᾶμε πῶς, ἀκόμη καὶ ὁ ἴδιος ὁ παντέλειος καὶ ἀναμάρτητος Χριστὸς δέχθηκε τὴν πιὸ αὐστηρὴ - καυστικὴ κριτικὴ. Θεράπευε ἀρρώστους καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὸν κατηγοροῦσαν, γιατί τοὺς θεράπευε τὸ Σάββατο! Μά, καὶ ὁ Μωυσῆς, ὁ ἀπελευθερωτὴς τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τὴν σκλαβιὰ τῶν Αἰγυπτίων, πόσες φορὲς δέχτηκε κριτικὴ ἀπὸ τοὺς ὁμοεθνεῖς του!

Πρέπει μὲ νηφαλιότητα καὶ ψυχραιμία νὰ ἀκοῦμε τὴν κριτικὴ τῶν συνανθρώπων μας. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ταρασσόμαστε ψυχικά. Ἀκόμη καὶ ἂν τὸ 99% ἀπὸ ὅσα λέει ὁ «κριτὴς» δὲν στέκουν, ὑπάρχει μιὰ πιθανότητα 1% τὰ λόγια του νὰ ἔχουν στοιχεῖα ἀλήθειας. Ἴσως αὐτὸ τὸ 1% νὰ μᾶς ἀποκαλύψει κάτι γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας ποὺ δὲν εἶχαμε ἐντοπίσει μέχρι τότε. Ἐπομένως, τὸ ἄτομο ποὺ μᾶς ἀσκεῖ κριτικὴ μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσει νὰ γνωρίσουμε καλύτερα τὸν ἑαυτὸ μας καὶ παράλληλα νὰ εἶναι τὸ ὄργανο τῆς πνευματικῆς μας προόδου. «Εἶναι καλύτερο νὰ ἀκοῦμε τὴν ἐπίπληξη τῶν σοφῶν παρὰ τοὺς ἐπαίνους τῶν ἡλιθίων».

Ὅταν, λοιπόν, δεχόμαστε τὰ πυρὰ τῆς κριτικῆς ποὺ μᾶς πληγώνουν καὶ κάποτε μᾶς πικραίνουν ὡς ἀδίκαια, ἴσως

καὶ μᾶς θυμώνουν, ἄς θυμόμαστε τὴν ἱστορία τῆς «ἄδειας βάρκας»:

Ἔκασποτε, ὡς νέος, ἤμουν ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν κωπηλασία. Εἶχα μιὰ μικρὴ βάρκα καὶ πήγαινα στὴν λίμνη μόνος μου. Ἔμενα ἐκεῖ γιὰ ὥρες ὀλόκληρες. Μιὰ φορὰ, ἐνῶ βρισκόμουν μέσα στὴ βαρκούλα μου, ἔτυχε νὰ προσεύχομαι, μὲ κλειστὰ μάτια, μιὰ ἡσυχὴ νύχτα. Τότε μὲ πλησίασε μιὰ ἄλλη βάρκα καὶ χτύπησε τὴν δική μου. Μὲ τὰ μάτια κλειστὰ, σκέφτηκα: Κάποιος ἔπεσε ἐπάνω μου.

Μέσα μου ἔβραζα ἀπὸ θυμὸ. Ἄνοιξα τὰ μάτια μου ἔτοιμος νὰ τοῦ τὰ «ψάλω». Μὰ τότε συνειδητοποίησα ὅτι ἡ βάρκα ἦταν ἄδεια! Καὶ δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ ἐκτονωθεῖ ὁ θυμὸς μου. Σὲ ποιὸν θὰ ξέσπαγα; Ἡ βάρκα ἦταν ἄδεια, ἀπλῶς ἔπλεε μόνη τῆς καὶ ἤρθε καὶ χτύπησε τὴν δική μου.

Ἐκλείσα πάλι τὰ μάτια, μὰ ὁ θυμὸς δὲν ἔλεγε νὰ φύγει. Ἐπιτέλους κινήθηκα πρὸς τὰ πίσω γιὰ νὰ ἀποφύγω τὴν βάρκα.

Ἀπὸ τότε, ἐκείνη ἡ ἄδεια βάρκα, ἔγινε ὁ δάσκαλός μου.

Ὅταν κάποιος μὲ κρίνει ἢ μὲ κατακρίνει, ἴσως καὶ μὲ βρίζει, προσπαθῶ νὰ χαμογελάω καὶ νὰ λέω:

- Καὶ αὐτὴ ἡ βάρκα «ἄδεια» εἶναι!

Ἔτσι, δείχνοντας κατανόηση στὰ πάθη καὶ στίς ἀδυναμίες τοῦ ἄλλου, μένω ἡρεμος!"

Ἡ προσπάθειά μας, βέβαια, ὀλοκληρώνεται ἐφαρμόζοντας τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ:

-«Ἐγὼ σᾶς λέγω, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους ποὺ σᾶς καταρώνται, κάνετε τὸ καλὸ σὲ ἐκείνους ποὺ σᾶς μισοῦν καὶ προσεύχεσθε» (Ματθ. 5,44) ὑπὲρ ὄλων αὐτῶν!

Ἀρχιμ. Α.Μ.

Ώρα και Ώρα

Καινούργιος χρόνος τό 2018. Ξεκινάει μέ πολλές εϋχές και πολλές ἐλπίδες, ἀλλά και μέ μιὰ ἀδιόρατη ἀγωνία γιά τό τί θά μᾶς φέρει. Κάθε λεπτό και καρδιοχτύπι. Μέσα στίς 8.760 ὥρες του τί κρύβει; Και φυσικά, «ὄσα φέρνει ἡ ὥρα δέν τά φέρνει ὁ χρόνος».

Ἐμεῖς λοιπόν, πρέπει νά ζοῦμε ἀξιοποιώντας τό κάθε λεπτό, τό κάθε δευτερόλεπτο. Και ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς συμβουλεύει πώς πρέπει νά ζοῦμε «ἐξαγοραζόμενοι τόν καιρόν», νά μή χάνουμε καμμία εὐκαιρία, «ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι» (Εφεσ. 5,16).

Υπάρχει ὅμως και μιὰ ἄλλη σημασία τῆς λέξεως ὥρα. Γράφεται τό ἴδιο, ἀλλά διαφέρει τό πνεῦμα. Ἐκείνη γράφεται μέ ψιλὴ, **ὥρα**, και σημαίνει: φροντίδα, μέριμνα, ἐνδιαφέρον, προσοχή.

* * *

Σήμερα ζοῦμε σέ δύσκολους καιρούς, πού χαρακτηρίζονται ἀπό φτώχεια, πείνα, ἀνεργία, ἐκμετάλλευση και πολλά ἄλλα δεινά.

Λένε πολλοί πώς ὁ Θεός μᾶς ἔχει ἐγκαταλείψει. Δέν εἶναι ὅμως ἔτσι. Ἐμεῖς ἀποστασιοποιηθήκαμε και αὐτονομηθήκαμε.

Ἐκεῖνος εἶναι πάντα μαζί μας. Ὡς «Δίκαιος και Ἐλεήμων» κάθε δευτερόλεπτο τῆς ζωῆς μας εἶναι μαζί μας. Δέν Τόν βλέπουμε γιατί δέν ἔχουμε τίς προϋποθέσεις. Δέν κατανοοῦμε τίς βουλές Του. Δέν βλέπουμε τά βήματά Του. «Ἐν τῇ θαλάσῃ αἱ ὁδοὶ Αὐτοῦ» (Ψαλμ. 76,20). Ποιός βλέπει τίς πατημασιές στή θάλασσα; Περνάει ὁ Θεός και τά ἴχνη Του δέν φαίνονται. Δέν παύουν ὅμως νά υπάρχουν. Ἴχνη τοῦ Θεοῦ εἶναι οἱ θαυμαστές ἐνέργειές Του, πολλές

φορές ἀνεξιχνίαστες ἀπό μᾶς· ἀλλά πάντα γίνονται πρὸς τό συμφέρον τοῦ πλάσματός Του.

Ὅμως, «Σύ, Κύριε, εἶθε νά μᾶς φυλάξεις» παρακαλεῖ ὁ προφήτης Δαυΐδ, και συνεχίζει: «κύκλω οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι». Γύρω μας υπάρχει ἀσέβεια, διαφθορά, ἀνηθικότητα, βρωμιά. Ἀλλά: «κατά τό ὕψος Σου **ἐπολυώρησας** τούς υἱούς τῶν ἀνθρώπων». Δέν ἔπαψες ποτέ, Θεέ μου, ἀπό τό ὕψος τῆς Δόξης τῆς μεγαλωσύνης Σου νά **πολυωρεῖς, νά φροντίζεις ὑπερβολικά** γιά μᾶς, νά μᾶς προστατεύεις και νά ἐνδιαφέρεσαι γιά μᾶς.

Και ἐνῶ ὁ Θεός **πολυωρεῖ, φροντίζει** γιά μᾶς, ἐμεῖς ὀλιγωροῦμε, δηλαδή ἐνδιαφερόμαστε λίγο γιά τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Ζοῦμε μέ ἀμέλεια και ἀπροσεξία.

Τώρα στήν ἀρχή τοῦ καινούργιου χρόνου, πρέπει νά στρέψουμε τό νοῦ και τήν καρδιά μας στό Χριστό, ζητώντας τό ἔλεός Του. Και τότε θά ἀποκτήσουμε και τήν βεβαιότητα γιά τήν φροντίδα Του.

«Ἐν ἧ ἄν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαι σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου· **πολυωρήσεις** με ἐν ψυχῇ μου δυνάμει σου» (Ψαλμ. 137,3). Ὅποιαδήποτε ἡμέρα θά σέ ἐπικαλεσθῶ, Θεέ μου, γρήγορα εἰσάκουσέ με· θά φροντίσεις πολύ γιά τήν ψυχή μου μέ τήν δύναμή Σου.

Ἀρχιμ. Π.Α.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ἱ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσιδης*

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018* Ἀρ. Φύλλου 414* Ἔτος ΛΗ'

Διανέμεται δωρεάν * Εἰσφορές δεκτές

Γραφικὲς Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης

